

AİLELERE ÖNERİLER NELERDİR?

1. Konuşma gereksinimi yaratmaktır. Bunun için resimli kitaplar size yardımcı olabileceği gibi gereksinimlerini o söylemeden karşılamamakta gerekir. Çocuk söylemeden istediğini elde etmemelidir.
2. Mümkünse öğreteceğiniz eşyayı gösterin örneğin; elma sözcüğünü öğretirken önce elmanın kendisini sonra resmini ve şeklini göstererek öğretin.
3. Bir iş yaparken ona da yardım ettirin ve konuşun
4. Konuşmasına yardımcı olmak için özel bir saat ayırın ve konuşmaya hazırlık çalışmaları yaptırın.
a) Dudak dil jimnastikleri olarak şunları yaptırabilirsiniz:
  1. Ağızını açtırıp dili aşağı yukarı sağa sola hareket ettiriniz.
  2. Dudak üstlerine tatlı bir şey sürüp yalatabilirsiniz
  3. Küçük bir tabaktan dil ile kedi gibi su içirebilir.
  4. Sakız çiğnettirebilirsiniz.
b) Nefes jimnastikleri olarak şunları yapabilirsiniz.
  1. Kamışla su üfleme, mum söndürme gibi egzersizler yaptırabilirsiniz.
  2. Konuşma ve dil eğitimine erken başlayarak konuşma bozukluğu önlenebilir. Onunla konuşurken dudaklarınızın hareketlerini hissettirin, bazı şeyleri melodiyle öğretin, sizi taklit etsin ve doğru söylediği şeyler için ödül vermeyi unutmayın.

ÖĞRETMENE ÖNERİLER NELERDİR?

- 1- Öğretmen sınıfta konuşmasıyla iyi bir model olmalıdır.
- 2- Çocuğa konuşmanın kendi dilek ve duygularını ifade etmeye yarayan bir iletişim aracı olduğu hissettirilmelidir.
- 3- Çocuk konuşmaya istekli hale getirilmelidir.
- 4- Düzgün konuştuğunda bunun öğretmeni tarafından fark edilip takdir edildiğini ve her zaman edileceğini bilmelidir.
- 5- Sınıf içerisinde grup önünde o veya arkadaşları konuşmalarından dolayı sert bir şekilde eleştirilmemelidir. Bu çocukta konuşmaya karşı tepki yaratabilir, korku geliştirmesine neden olabilir.
- 6- Çocuk konuşurken ilgiyle ve sabırla dinlenmelidir. Nasıl konuştuğuna değil ne anlatmak istediğine yoğunlaşmamalı ve anlaşıldığı hissettirilmelidir.
- 7- Sosyal uyumu ve kendine olan güveninin gelişimi için ilgi, yetenek ve becerileri doğrultusunda kaldırabileceği sorumluluklar verilmelidir.
- 8- Çocuğun sınıf içinde alay konusu olmaması ya da rencide edilmemesi için diğer öğrencilerle uygun bir sırada konuşulmalı ve sınıf içinde ki davranışlarla olumlu örnek olunmalıdır.
- 9 Ders esnasında söz hakkı öncelikli verilmeli ve beklerken yaşayacağı gerginlik azaltılmalıdır.

PURSAKLAR REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

DİL VE KONUŞMA PROBLEMİ

Adres: Saray Cumhuriyet Mah. Fatih
Sultan Mehmet Cad.No28 Pursaklar/
Ankara

<http://pursaklarram.meb.k12.tr>

Telefon 03123994523

Fax: 03123994524

DİL KONUŞMA GÜÇLÜĞÜ NEDİR?

Dil ve konuşma bozuklukları, kişinin konuşulanları anlama ve kendini ifade etme becerilerinden birinde ya da her ikisinde görülen sorunları ifade eder. Dil ve konuşma günlük hayatta sık karıştırılan iki farklı kavramdır. Dil ve konuşmayla ilgili bozukluklar da birbirinden farklıdır. Bir kişinin diğer kişileri anlamakta ve düşüncelerini anlaşılır, yapıca düzgün kurulmuş cümlelerle paylaşmakta zorluk yaşaması dil bozukluğuna işaret etmektedir. Bir kişinin sesleri net anlaşılır şekilde telaffuz edememesi, artikülasyonda sorun yaşaması, ses düzeyinde sıkıntısı olması veya kekemelik gibi konuşmasını akıcı olmayan bir hale getiren faktörler bulunması, konuşma bozukluğu ihtimalini akla getirmektedir.

DİL VE KONUŞMA BOZUKLUKLARI KATEGORİLERİ NELERDİR?

Gecikmiş Dil ve Konuşma: Bireyin dil becerilerinin anlama ve ifade etme yönünden yaşından beklenen seviyede gelişim göstermemesi ile tanımlanır.

Artikülasyon ve Fonolojik Bozuklukları:

Bireyin sesleri, heceleri ve sözcükleri normalden dikkat çekici derecede farklı ve anlaşılması zor şekilde konuşmasıyla görülür.

Akıcılık Sorunları (Kekemelik): Bireyin konuşmasının akıcılık, hız, ritim gibi kısımlarında sorun yaşanan durumdur.

Ses Bozuklukları: Sesin perde, şiddet ya da kalitesinden belli nedenlerden ötürü normalden olumsuz yönde farklılık gösterdiği durumlardır.

Afazi (Edinilmiş Dil Bozuklukları): Nörolojik kaynaklı, çoğu zaman beyindeki bir hasar sonucu meydana gelen dil ve konuşma bozukluklarıdır.

Yutma Bozuklukları: Genellikle nörolojik bir sebep sonucu ortaya çıkar ve yutma eyleminin değişik aşamalarında görülen güçlüklerle kendisini gösterir.

Motor Konuşma Bozuklukları: Nörolojik bir nedenden ötürü konuşma eyleminde rol alan kas gruplarında görülen güçsüzlük, hasar, koordinasyon bozukluğu sonucu konuşmanın olumsuz etkilenmesiyle oluşur.

DİL VE KONUŞMA GÜÇLÜĞÜ TANISI

Tanımlama sürecinde okul aile ve ram işbirliği içerisinde bulunması gerekmektedir. Öncelikli olarak okulunda ki sınıf öğretmeni tarafından dil ve konuşma güçlüğü belirtileri gözlemlendiği ve birey için okul rehberlik servisi ile görüşüp aileye bilgilendirme yaparak aileyi ilgili hastanelere yönlendirmesi gerekmektedir. Eğer dil ve konuşma güçlüğü varsa bunun tanı koyma süreci hastanelerde yapılmaktadır.

Kaynakça: Yeditepe Üniversite Hastanesi. Elbistan Ram

Rehberlik araştırma merkezinde eğitsel tanımlama sürecinde çocuğun performansı alınarak bu doğrultuda okul tedbir işlemi ve dil ve konuşma güçlüğü destek eğitim program planı yapılır. Eğitsel tanımlaması yapılmış dil ve konuşma güçlüğü olan öğrenciler için okul bep birimi tarafından bireyin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda bir program hazırlanarak destek eğitim odasından da faydalanması sağlanır.

DİL VE KONUŞMA GÜÇLÜĞÜ İLE İLGİLİ KİTAP ÖNERİLERİ NELERDİR?

- 1- Dil ve beyin kitabı
- 2- Gecikmiş konuşma aile el kitabı
- 3- Çocuklarda resimli ses terapisi
- 4- Dil konuşma ve alternatif iletişim becerileri
- 5- Dil becerilerini geliştirme
- 6- Dil gelişimi ve dil gecikmesi

DİL KONUŞMA İLE İLGİLİ ETKİNLİKLER NELERDİR?

